

Finansräkenskaper År och Kvartal 2016

FM0103

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning.....	5
B.1	Innehåll.....	6
1.1	Statistiska målstorheter.....	6
1.1.1	Objekt och population.....	6
	Sektorer och undersektorer enligt ENS 2010.....	7
1.1.2	Variabler.....	7
1.1.3	Statistiska mått.....	10
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	10
1.1.5	Referenstider.....	10
1.2.	Fullständighet.....	10
B.2	Tillförlitlighet.....	11
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	11
2.2	Osäkerhetskällor.....	11
2.2.1	Urval.....	11
2.2.2	Ramtäckning.....	11
2.2.3	Mätning.....	11
2.2.4	Svarsbortfall.....	11
2.2.5	Bearbetning.....	12

2.2.6	Modellantaganden.....	12
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	13
B.3	<i>Aktualitet</i>	13
3.1	Frekvens.....	13
3.2	Framställningstid.....	13
3.3	Punktlighet.....	13
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	14
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	14
4.2	Jämförbarhet mellan grupper.....	14
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik.....	14
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	15
5.1	Spridningsformer.....	15
5.2	Presentation.....	15
5.3	Dokumentation.....	15
5.4	Tillgång till primärmaterial.....	15
5.5	Upplýsingstjänster.....	15

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Finansmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Finansräkenskaper

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Finansinspektionen
Postadress: Box 7821, 103 97 STOCKHOLM
Besöksadress: Brunnsgatan 3
Kontaktperson: Tove Husell
Telefon: 08-787 80 00
E-post: fornamn.efternamn@fi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB, NR/FSR
Postadress: Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Helena Kaplan
Telefon: 010-479 43 88

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Finansräkenskaperna baseras på uppgifter från olika statistiska undersökningar huvudsakligen producerade vid SCB, men också av statistiska uppgifter från andra myndigheter, administrativt material och andra uppgifter. Information om uppgiftsskyldighet framgår av respektive enskild undersökning. För underlag till officiell statistik föreligger som regel uppgiftsskyldighet som regleras i lagen (SFS 2001: 99) om den officiella statistiken.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtids lagras.

A.9 EU-reglering

Finansräkenskaperna regleras av:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (ENS 2010).
- Rådets förordning (EG) nr 479/2009 av den 25 maj 2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stort underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ändrad genom Rådets förordning (EU) nr 679/2010 och genom Rådets förordning (EU) nr 220/2014.
- Europeiska centralbankens (ECB) Monetary Union Financial Accounts (MUFA), Guideline on Quarterly Financial Accounts (ECB/2013/24).
- Quarterly Financial Accounts for General Government, (EG 501/2004)
- Quarterly Government Debt (EG 1222/2004)

A.10 Syfte och historik

Finansräkenskaperna är en del av nationalräkenskapssystemet och behandlar de finansiella aktiviteter som sker i samhällsekonomin. Syftet med finansräkenskaperna är att ge information om olika samhällssektors finansiella sparande och finansiella förmögenhet fördelat på olika finansobjekt. Finansräkenskaperna visar var i samhällsekonomin finansiella överskott och underskott uppstår, hur överskotten placeras och hur underskotten finansieras. Finansräkenskaperna

belyser till exempel utvecklingen i hushållssparandet och hushållens finansiella förmögenhet. Finansräkenskaperna används också i beräkningen av det konvergenzkriterium för EMU som avser den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld i procent av BNP – även benämnd Maastrichtskulden.

Finansräkenskaperna började produceras årsvis från 1970 och den kvartalsvisa produktionen startade i början på 1980-talet.

I samband med publiceringen av andra kvartalet 2014 övergick finansräkenskaperna till att baseras på Europeiska rådets förordning (EG 549/2013) om Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen, även benämnt ENS 2010. ENS 2010 baseras på SNA 2008, vilken tagits fram i samarbete mellan de internationella organisationerna FN, OECD, EU, IMF och Världsbanken. ENS 2010 kan därför sägas vara en tillämpning av SNA 2008 för EU-länderna. Anpassningen till ENS innebar bl.a. ändrad sektorindelning, nya finansobjekt och nya definitioner av vissa finansobjekt. Se även B.4.1 Jämförbarhet över tiden.

A.11 Statistikanvändning

Finansräkenskaperna, som är en del av nationalräkenskapssystemet, används för analys av den finansiella ekonomin i Sverige. Finansräkenskaperna används som underlag vid analys och bedömningar av bl.a. Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Finansinspektionen, internationella organisationer som Eurostat, ECB och OECD, svenska branschföreningar som Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen m.fl., ekonomer, forskare och media.

A.12 Uppläggning och genomförande

Finansräkenskaperna speglar den finansiella delen av samhällsekonomin. Finansräkenskaperna ställs samman utifrån olika källor av primärstatistik för de olika samhällssektorerna, samt uppgifter från andra myndigheter. Till primärstatistikkällorna hör bland andra finansmarknads-, kommun-, företags- samt betalningsbalansstatistik. Finansmarknadsstatistiken utgörs huvudsakligen av totalundersökningar för olika typer av finansiella företag. Urvalsundersökningar görs för den icke-finansiella bolagssektorn samt kommunsektorn. Statistikkällor inriktade på vissa specifika finansobjekt används också. Detta gäller exempelvis aktier noterade på svensk marknad och aktieindexobligationer. Sammanställning och publicering av finansräkenskaper görs varje kvartal och benämns då kvartalsvisa finansräkenskaper. Varje år sammanställs och publiceras även årsvisa finansräkenskaper. Dessa bygger på definitiva årsbokslut och mer komplett årsstatistik och är därför mer fullständiga än de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Uppgifter som efterfrågas i de olika primärstatistikkällorna till finansräkenskaperna är finansiella balansräkningar och finansiella transaktioner till marknadsvärde fördelade på olika finansobjekt, helst även med motsektorfordelning. Med motsektor avses borgenärssektor respektive galdenärssektor för de olika finansobjekten.

Finansräkenskaperna är en statistikprodukt som huvudsakligen baseras på redan

färdig primärstatistik, ofta producerad för andra ändamål. Dock gör några undersökningar enbart för finansräkenskapernas behov. Till dessa hör AP-fondernas, investmentbolagens och de icke-finansiella bolagens tillgångar och skulder kvartalsvis.

Andra källor är:

- Riksbanken, kvartalsrapport samt Riksbankens årsredovisning
- Riksgäldskontorets månadsrapport om den svenska statsskulden samt kompletterade uppgifter
- AP-fondernas kvartalsrapporter och årsredovisningar
- Norrlandsfonden och Riksbankens jubileumsfond, årsredovisningar
- Kammarkollegiet uppgifter om vissa statliga fonder samt statens innehav av värdepapper
- Ekonomistyrningsverket (ESV)
- Riksförsäkringsverket
- Fondbolagens Förening
- Centrala studiestödsnämnden (CSN)
- OMX
- Mäklarstatistik

A.13 Internationell rapportering

Internationell rapportering görs regelbundet kvartalsvis till Eurostat och ECB i enlighet med av dessa organisationer fastställda mallar. Rapportering sker även till BIS (Bank for International Settlements), IMF och OECD.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Finansräkenskaperna har till största delen anpassats till ENS 2010 – den EU-förordning som gäller fr.o.m. år 2014. De viktigaste förändringarna med anledningen av övergången till ENS 2010 finns på SCB:s webbplats [här](#).

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Uppgifterna i de kvartalsvisa finansräkenskaperna är preliminära och kan komma att revideras – ofta i samband med att mer fullständiga årsuppgifter blir tillgängliga. Eftersom finansräkenskaperna baseras på ett antal olika primärstatistikkällor – ofta producerade för att tillgodose andra behov än finansräkenskapernas – så är kvaliteten till stor del beroende på hur väl de olika statistikkällorna uppfyller finansräkenskapernas krav.

Täckningsproblem förekommer på olika sätt i finansräkenskaperna. Dels kan det finnas täckningsproblem i den primärstatistik som används. Ett exempel på detta är undersökningen gällande icke-finansiella bolag som är en urvalsundersökning

i vilken det kan förekomma visst bortfall. Det finns även täckningsproblem på grund av bristfällig statistik för vissa delsektorer och/eller vissa finansiella instrument. En annan källa till osäkerhet är att direkt information saknas för vissa sektorer, t.ex. hushållssektorn. I sådana fall finns ofta information ifrån motsektor. I annat fall görs skattningar, ofta genom residualberäkningar om uppgifter finns för den totala ekonomin och reducerar den med kända uppgifter för andra delsektorer/finansobjekt.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Finansiellt sparande och transaktioner i olika typer av finansobjekt under respektive kvartal fördelade på olika samhällssektorer.

Finansiell nettoförmögenhet och finansiella tillgångar och skulder per den sista i kvartalet fördelade på samhällssektorer.

För varje finansobjekt finns också motsektorfördelning, dvs. uppgifter om gäldenär och borgenär uppdelat på sektorer. Summering görs per sektor och finansobjekt.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är Sveriges ekonomi definierat som enheter med ekonomisk hemvist inom landets ekonomiska territorium, samt den samverkan dessa inhemska enheter har med utländska enheter. De olika enheterna grupperas sedan i olika (institutionella) samhällssektorer efter likartat ekonomisk beteende. I uppställningen nedan redovisas förändringar i sektorindelningen med anledning av ENS 2010 och hur de relaterar till den tidigare förordningen, ENS 95. Vidare finns en koppling mellan de nya och de tidigare institutionella sektorkoderna. Namnen på sektorerna har till viss del också ändrats och följer den nya standarden för institutionell sektorindelning. För mer information om vilken typ av bolag som ingår i respektive sektorkod se den nya standarden för institutionell sektorindelning [INSEKT 2014](#).

Sveriges ekonomi indelas i följande sektorer och undersektorer enligt ENS 2010, inklusive koder:

Sektorer och undersektorer enligt ENS 2010		Sektorkod ENS 2010	
Icke-finansiella bolag		S.11	
Finansiella bolag		S.12	
Monetära finansinstitut (MFI)	Centralbanken	S.121	
	Andra monetära finansinstitut	Monetära finansinstitut som tar emot inlåning, utom centralbanken	S.122
		Penningmarknadsfonder	S.123
Finansiella bolag utom MFI, försäkringsbolag och pensionsinstitut	Investeringsfonder, utom penningmarknadsfonder	S.124	
	Andra finansförmedlare, utom försäkringsbolag och pensionsinstitut	S.125	
	Finansiella servicebolag	S.126	
	Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag	S.127	
Försäkringsbolag och pensionsinstitut	Försäkringsbolag	S.128	
	Pensionsinstitut	S.129	
Offentlig förvaltning	Statlig förvaltning	S.1311	
	Kommunal förvaltning	S.1313	
	Sociala trygghetsfonder	S.1314	
Hushåll		S.14	
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer		S.15	
Utlandet		S.2	

1.1.2 Variabler

Transaktioner och ställningsvärden redovisas för de olika finansobjekten med kod enligt ENS 2010, enligt nedanstående förteckning:

Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	F.1
Monetärt guld	F.11
Särskilda dragningsrätter (SDR)	F.12
Sedlar, mynt och inlåning	F.2
Sedlar och mynt	F.21
Överförbar inlåning	F.22
Övrig inlåning	F.29
Värdepapper andra än aktier	F.3
Kortfristiga (certifikat)	F.31
Långfristiga (obligationer)	F.32
Lån	F.4
Kortfristiga	F.41

Långfristiga	F.42
Koncernlån	F.45
Aktier och andra ägarandelar	F.5
Aktier och andra ägarandelar, exkl. fondandelar	F.51
Noterade aktier	F.511
Icke noterade aktier	F.512
Andra ägarandelar	F.519
Fondandelar	F.52
Försäkring, pension och standardiserade garantier	F.6
Förinbetalda premier och skadeanspråk	F.61
Privat försäkringssparande	F.62
Pensionsrätter	F.63
Pensionsinstituts fordringar på pensionsförvaltare	F.64
Övriga livförsäkringsförmåner	F.65
Avsättningar för krav enligt standardiserade garantier	F.66
Finansiella derivat	F.7
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	F.8
Handelskrediter och förskott	F.81
Övriga	F.89

Följande kontosamband gäller:

Utgående balans (UB)
- Ingående balans (IB)
+/- Värdeförändringar (OMV)
+/- Andra volymförändringar
= Transaktioner aktuellt kvartal

Transaktioner definieras som förändringar i tillgångar och skulder rensat från andra flöden som består av värdeförändringar och eventuella andra volymförändringar. Det vill säga skillnaden mellan ställningsvärdet vid innevarande och föregående periods slut består av transaktioner samt andra flöden bestående av värdeförändringar och eventuella andra volymförändringar.

Det finns olika typer av transaktioner:

1. Den första är köp och försäljning av överlåtbara finansobjekt t.ex. aktier och obligationer som ska mätas till marknadspris, dvs. priset vid förvärv respektive avyttring.
2. Den andra typen av transaktion är den förändring som sker i fordringar och skulder till följd av uttag och insättningar (banktillgodohavanden), upptagande och amortering av lån etc. Transaktioner av denna typ mäts som nettoförändringar till nominella belopp. Även upplupen ränta räknas som transaktion.
3. Den tredje typen av transaktion uppstår vid skillnad i tid mellan betalning och prestation, leverans av vara eller annan periodiserad fordran/skuld.

Ett exempel på sådan transaktion är handelskrediter och skattefordringar/skulder.

Transaktionsvärdet är värdet i nationell valuta vid det tillfälle de finansiella tillgångarna/skuldena förvärvas/överläts. Detta innebär också att beräkningarna sker på upplupen basis. Upplupna räntor ska enligt ENS 2010 bokföras när de är upplupna, d.v.s. räntan tillförs gäldenär/borgenär kontinuerligt under räkenskapsperioden oavsett om den utbetalats eller inte. Den upplupna räntan bokförs på respektive finansobjekt såsom lån, inlåning, obligationer och certifikat. Detta innebär att t.ex. nivån på hushållens inlåning på bank ökar successivt under årets tre första kvartal. Vanligtvis erhåller hushållen årets ränta per den sista december. Ibland saknas uppgifter om transaktioner i det statistiska underlaget. I sådana fall skapas transaktioner som differensen mellan utgående och ingående balans. För finansobjekt där värdeförändring kan förekomma justeras transaktionen med till exempel indexförändring.

Finansiellt sparande definieras som summan av transaktioner för finansiella tillgångar minus summan av transaktioner för skulder. Finansiellt sparande kan också uttryckas som nettouplåning (negativt sparande) respektive nettoutlåning (positivt sparande). Summan av finansiellt sparande över alla sektorer (inklusive utlandet) är lika med noll.

Ställningsvärdet definieras som innehavet av utestående finansiella tillgångar och skulder per den sista i kvartalet. Dessa ska värderas till löpande marknadspris vid den tidpunkt balansräkningen avser. Lån och inlåning ska dock värderas till nominellt belopp. Skillnaden mellan ställningsvärdet vid innevarande kvartals slut och föregående kvartals slut består av transaktioner, värdeförändringar och eventuella andra volymförändringar.

Finansiell nettoförmögenhet definieras som summan av utestående finansiella tillgångar minus summan av utestående skulder.

Förändringar i klassificering och struktur benämns också som *omklassificering*. Omklassificeringar uppstår exempelvis vid förändringar i populationen, i det statistiska underlaget eller vid andra omvärldsförändringar. Exempel på detta är förändringar i populationen (ett företag som byter samhällssektor), tillgång/skuld som byter klassificering eller förändringar i det statistiska underlaget. *Andra förändringar i tillgångarna*. Utöver transaktioner finns också s.k. andra förändringar i tillgångarna. Dessa förändringar beror inte på att någon förändring har skett mellan de två avtalande parterna (institutionella enheterna). Två huvudtyper av andra flöden är värdeförändringar (omvärderingar) av finansiella tillgångar och skulder respektive andra volymförändringar som inte beror på finansiella transaktioner, dvs. förändringar där det inte finns någon överenskommelse om transaktion mellan två parter.

Med värdeförändring menas den förändring i form av kapitalvinster och -förluster som uppstår då priserna på de respektive marknaderna förändras. Även valutakursförändringar ingår. Värdeförändringar benämns omvärderingar i finansräkenskaperna.

Andra volymförändringar definieras som sådana förändringar som inte är transaktioner eller värdeförändring. Andra volymförändringar kan bero på exceptionella händelser som påverkar det ekonomiska värdet eller förändringar i klassifikation och struktur (omklassificering). Exempel på övrig volymförändring är konstaterade kreditförluster.

1.1.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet för finansräkenskaperna är belopp i miljoner kronor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I finansräkenskaperna redovisas Sveriges ekonomi och dess handel med utländska aktörer med indelning på sektorer och finansobjekt enligt ovan i avsnitt 1.1.1 Population och objekt. Finansiella företags undersektor ”andra monetära finansinstitut” finns tillgänglig med ytterligare nedbrytning och med indelning efter deras funktion på den svenska finansiella marknaden i Statistikdatabasen.

Andra monetära finansinstitut
Banker
Bostadsinstitut
Kommun- och företagsfinansierande institut
Övriga kreditmarknadsföretag

Även försäkringsföretag och pensionsinstitut redovisas med ytterligare nedbrytning i Statistikdatabasen; försäkringsbolag och pensionsinstitut.

Det finns olika sätt att redovisa transaktioner och ställningsvärden med utlandet som motpart. I finansräkenskaperna redovisas utlandet som en egen sektor, d.v.s. utländska motparters transaktioner och utestående fordran respektive skuld mot Sverige.

1.1.5 Referenstider

Kvartal och år.

1.2. Fullständighet

Finansräkenskaperna avser att spegla finansiellt sparande och finansiell förmögenhet för samtliga sektorer i den svenska ekonomin. Information inhämtas för ca 30 ”indatasektorer” fördelat på ca 30 finansobjekt, vilket ger möjlighet till analys och kontroll av de ingående posterna. I de fall en sektors tillgångar i ett visst finansobjekt inte stämmer överens med gäldenärssektorns skulder sker kontroller av underlagen och balansering görs för de uppgifter som bedöms ha störst osäkerhet.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Finansräkenskaperna baseras på ett stort antal primärstatistikkällor och tillförlitligheten beror till stor del på kvalitén i de olika källorna. Något samlat mått på tillförlitligheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och de modellkompletteringar och de avstämningar som görs.

Beräkningen av finansiellt sparande för de olika institutionella sektorerna görs från två håll, dels i de reala nationalräkenskaperna dels i finansräkenskaperna. I nationalräkenskaperna beräknas det finansiella sparandet som inkomster minus utgifter för konsumtion och reala investeringar. En jämförelse mellan national- och finansräkenskapernas beräkning av det finansiella sparandet ger en indikation om att tillförlitligheten varierar för olika sektorer.

2.2 Osäkerhetskällor

Avsnittet ej relevant för beskrivning av finansräkenskaperna. Finansräkenskaperna baseras till stor del på totalundersökningar med undantag för statistikkällorna för företagssektorn (icke-finansiella bolag) och kreditmarknadsstatistiken för kommuner samt betalningsbalansen. Se respektive Beskrivning av statistiken.

2.2.1 Urval

Finansräkenskaperna bygger på många olika primärstatistikkällor, se Beskrivning av statistiken för var och en.

2.2.2 Ramtäckning

Finansräkenskaperna bygger på många olika primärstatistikkällor, se Beskrivning av statistiken för var och en.

2.2.3 Mätning

I finansräkenskaperna ska tillgångar och skulder marknadsvärderas, men de värderings- och redovisningsregler som gäller för finansräkenskaperna är inte alltid i överensstämmelse med de uppgifter som kan erhållas för den undersökta enheten vilket kan leda till mätfel. All primärstatistik uppfyller inte kravet på marknadsvärdering på grund av att viss rapportering följer bokföringsmässiga principer. I kommunstatistiken används till exempel bokfört värde. Detta leder till en underskattning men bedöms som ganska liten. I allmänhet går utvecklingen mot ökad tillämpning av marknadsvärdering även i företagens bokföring. Ett exempel på det är de förändringar i det regelverk, International Accounting Standards (IAS), som utarbetats av International Accounting Standards Board. Bland dessa förändringar i IAS märks ökade krav på marknadsvärdering av finansiella instrument.

2.2.4 Svarsbortfall

Finansräkenskaperna bygger på många olika primärstatistikkällor, se Beskrivning av statistiken för var och en.

2.2.5 *Bearbetning*

Grundmaterialet granskas. Indatering av finansräkenskapsdata sker i huvudsak per sektor i ett system där in- och utgående balanser, transaktioner, omvärderingar och omklassificeringar fångas upp och ger möjlighet till rimlighetsbedömningar. Finansiella tillgångar fördelas på borgenärssektorer som motsvaras av lika stora finansiella skulder fördelade på gäldenärssektorer. Fördelningen på sektorer försvåras av att statistikunderlag saknas eller inte är anpassade för finansräkenskapernas behov. Där uppgift saknas görs schablonantaganden eller residualberäkningar.

2.2.6 *Modellantaganden*

Då fullständig statistik saknas, främst transaktioner, är vi tvungna att använda modeller.

För de delar av sektorer eller finansobjekt där fullständig statistik saknas används schablonantaganden eller så görs residualberäkningar. Residualberäkningarna bygger på vissa antaganden. Utgångspunkten är den total som finns för hela ekonomin som sedan reduceras med uppgifter som finns för respektive delsektor. Den rest som uppstår läggs på residualsektorn. Vid beräkningar av finansiellt sparande är som regel icke-finansiella bolagssektorn en residual. För vissa finansobjekt är dock utlandet residualsektor.

Sedlar och mynt

Ett antagande görs om att hushållen innehar 80 procent av utestående sedlar och mynt och icke-finansiella bolagssektorn resterande.

Transaktioner i börsnoterade aktier

I finansräkenskaperna används två modeller för att beräkna transaktioner i noterade aktier eftersom uppgifter om transaktioner i noterade aktier saknas helt och uppgifter om ställningsvärden endast finns halvårsvis. Transaktioner i noterade aktier för andra respektive fjärde kvartalet beräknas utifrån uppgifter om ställningsvärden från Aktieägarstatistiken. Beräkningen för transaktioner görs genom att ta förändringen i hushållens ägande av antal aktier för varje börsnoterat aktiebolag multiplicerat med en genomsnittskurs för respektive aktiebolag. Aktietransaktionerna avser båda andrahandsmarknaden och nettotillskottet på börsen. Nettotillskottet antas vara nyemissioner + nyregistreringar - inlösen - avregistreringar.

För kvartal ett och tre där det inte finns uppgifter från Aktieägarstatistiken används en annan modell för att beräkna ställningsvärden och transaktioner. Här råder större osäkerhet. Ställningsvärden för första respektive tredje kvartalet beräknas utifrån antagandet att sektorerna inte ändrat i sin portfölj av noterade aktier, utan justeras endast med förändringar i börskurs. Modellen för att beräknas transaktioner bygger på antagandet att det finns ett samband mellan transaktioner i noterade aktier och aktiefonder samt börsutveckling.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Avsnittet ej relevant för beskrivning av finansräkenskaperna. I allmänhet kan sägas att ganska god täckning föreligger mellan ram- och målpopulation, men det finns vissa brister. Täckningsproblem i finansräkenskaperna kan förekomma på två sätt:

1. *Täckningsproblem i den primärstatistik som används i beräkningarna av finansräkenskaperna.*

Det gäller särskilt för sektorn icke-finansiella bolag som undersöks via urvalsundersökningar. Se Beskrivning av statistiken för:

- Företagens kortperiodiska tillgångar och skulder (BAST)
- Företagens utländska handelskrediter (HKU)
- Företagens ekonomi (FEK)

Statistik över finansiell verksamhet som Finansinspektionen inte har tillsyn över (t ex utländska finansiella företags filialer i Sverige) saknas också till viss del.

Vidare saknas statistik bl.a. för holdingbolag, pensionsstiftelser och riskkapitalbolag, medan övriga stiftelsers tillgångar och skulder enbart bygger på motpartsinformation, dvs. vad som finns i t.ex. kreditinstitutens balansräkningar.

2. *Täckningsproblem i finansräkenskapssystemet*

Finansräkenskaperna bygger på att det i primärstatistik finns totala transaktioner och ställningsvärden på sektor- eller finansobjektsnivå. Utifrån totalerna fördelas sedan tillgångar och skulder på motsektor för respektive instrument med hjälp av primärstatistiken, eller skattningar om primärstatistik saknas. Ett täckningsproblem som finansräkenskaperna har är att en total saknas för utlandets skuld mot Sverige, dvs vi har ingen total bild av de svenska tillgångarna i utlandet.

Täckningsproblemen är något större för kvartalsvisa än de årsvisa beräkningarna då viss statistik enbart produceras årsvis, se mer under B 2.2.5 Bearbetning.

Finansiellt sparande beräknas även i nationalräkenskaperna från den reala sidan. En jämförelse mellan de reala och finansiella räkenskapernas beräkning av finansiellt sparande ger en indikation på osäkerheten och att tillförlitligheten varierar för olika sektorer.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Kvartal och år.

3.2 Framställningstid

Kvartalsvisa finansräkenskaper publiceras ca 85 dagar efter kvartalets slut. Årsvisa finansräkenskaper publiceras ca 9 månader efter årets slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Serierna enligt ENS 2010 startar 1995 för helår och första kvartalet 1996 för kvartal.

Ändringar i statistiken

Revideringar

Revideringar sker i enlighet med revideringspolicyn och revideringar utanför revideringspolicyn redovisas på finansräkenskapernas produktsida två veckor innan publicering.

Ökad jämförbarhet mellan kvartalsräkenskapernas och årsräkenskaperna

Från och med publiceringen av finansräkenskaperna i september 2016 råder överensstämmelse mellan år och kvartal i finansräkenskaperna fr.o.m. 1996.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Finansräkenskaperna görs i enlighet med det Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet ENS 2010, vilket är ett internationellt jämförbart räkenskapssystem för en total ekonomi och av dess samband med andra totala ekonomier. ENS 2010 är konsistent med System of National Accounts (SNA 2008), vilket har utarbetats under gemensamt ansvar av FN, IMF, EU, OECD och Världsbanken. ENS 2010 är dock mer inriktat på databehoven inom EU. I likhet med SNA är ENS harmoniserat med de begrepp och klassifikationer som används i många andra sociala och ekonomiska statistiksystem. Därför kan ENS fungera som en central referensram för social och ekonomisk statistik inom EU och dess medlemsländer.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Beträffande jämförbarhet med annan statistik som publiceras över olika delområden av svensk ekonomi, så är det sällan möjligt att hitta exakt samma uppgifter i finansräkenskapssystemet. Finansräkenskaperna sammanställs och avstäms med hjälp av en mängd olika primärstatistiska uppgifter. De använda underlagen har ofta täckning och definitioner som inte helt motsvarar finansräkenskapernas krav.

De reala nationalräkenskaperna beräknar också finansiellt sparande. Nationalräkenskaperna beräknar finansiellt sparande som skillnader mellan kostnader och intäkter. Beräkningsresultaten för finansiellt sparande enligt de reala nationalräkenskaperna och finansräkenskaperna skiljer sig tidvis avsevärt från varandra.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Kvartalsvisa finansiella räkenskaper publiceras i SM-serie FM 17. I SM publiceras en beskrivning av det senaste kvartalet samt tabeller för det finansiella sparandet sedan 1996. Resultatet publiceras även i en statistiknyhet, efterfrågade tabeller och diagram samt i Statistikdatabasen. Tidsserie för finansiella räkenskaper efter sektor, kontopost och motsektor finns i SCB:s statistikdatabas på kvartal fr.o.m. 1996 kv 1 och för år fr.o.m. 1995. Publiceringen av finansiella räkenskapers finns [här](#).

5.2 Presentation

De kvartalsvisa finansiella räkenskaper publiceras i form av sektortabeller med finansiella tillgångar och skulder uppdelade på finansobjekt och med en översiktlig presentation av utvecklingen under kvartalet.

5.3 Dokumentation

ESA 2010 (ENS 2010, svensk översättning), Eurostat, Luxembourg. Genom ett samarbete mellan Europeiska kommissionen, Europeiska Monetära Institutet (numera ECB) och medlemsstaternas officiella statistikkontor har räkenskapsregler ställts upp för det europeiska systemet för nationella och regionala räkenskaper.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Ej relevant. Se respektive primärstatistikkälla

5.5 Upplysningstjänster

Möjligheter finns att beställa särskilda bearbetningar och sammanställningar. Förfrågningar kan ställas till mrinfo@scb.se